

Van pensioenakkoord naar wetgeving

Factsheet voorstel Wet toekomst pensioenen

Het voorstel Wet toekomst pensioenen is naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarmee is er weer een stap gezet op weg naar een vernieuwing van ons pensioenstelsel. In deze factsheet leest u meer over de aanleiding voor de Wet toekomst pensioenen, de belangrijkste nieuwe wijzigingen in het wetsvoorstel en informatie over het verdere proces.

Wetsvoorstel naar de Tweede Kamer

Eind 2021 heeft de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid het wetsvoorstel Wet toekomst pensioenen voor advies naar de Raad van State gestuurd. Op 30 maart van dit jaar is het wetsvoorstel met verschillende toetsen en adviezen naar de Tweede Kamer gestuurd. Daarnaast wordt zo spoedig mogelijk de bijbehorende lagere regelgeving opengesteld voor internetconsultatie.

Een goed pensioen voor iedereen

We willen dat iedereen in Nederland een goed pensioen kan krijgen. Ook de generaties na ons. Om dat zo te houden, is een vernieuwing van ons pensioenstelsel noodzakelijk. Vakbonden, werkgeversorganisaties en de overheid zijn samen nieuwe regels overeengekomen om het pensioenstelsel te vernieuwen. Deze regels zijn verwerkt in dit wetsvoorstel.

Waarom vernieuwen we het pensioenstelsel?

Het pensioenstelsel van nu kent een aantal kwetsbaarheden. Vaak wordt nu nog een belofte gedaan over de hoogte van het pensioen. De huidige pensioenregels zijn hierop gebaseerd en hierdoor moeten verplicht hoge buffers worden aangehouden. Dit zorgt er onder andere voor dat veel pensioenen al jaren niet worden verhoogd en de eerdere belofte lang niet altijd wordt waargemaakt. Doordat er sprake is van één collectief vermogen voor alle deelnemers, leidt het huidige stelsel ook tot discussies tussen deelnemers over de vraag wie recht heeft op welk deel van de gezamenlijke pot met beleggingen.

Het huidige pensioenstelsel sluit daarnaast niet goed aan op de veranderde arbeidsmarkt. Werknemers blijven bijvoorbeeld minder vaak dan vroeger hun hele leven lang bij dezelfde

werkgever of gaan aan het werk als zelfstandige. Het pensioenstelsel gaat hier nog wel vanuit. Ons pensioenstelsel moet 'mee' met de tijd om dit soort kwetsbaarheden op te lossen.

Welke sterke punten blijven hetzelfde in het vernieuwde pensioenstelsel?

- We regelen ons pensioen samen: werkgevers, werknemers én de overheid. Iedereen bouwt AOW op én een groot deel van de werkenden bouwt via de werkgever aanvullend pensioen op.
- We blijven nog steeds solidair en delen de risico's van hogere levensverwachting, overlijden en arbeidsongeschiktheid met elkaar.
- We houden door collectieve uitvoering en beleggingen de kosten beperkt.

Wat is er anders in het vernieuwde pensioenstelsel?

- Iedereen gaat pensioen opbouwen via een premieregeling. De pensioenpremie staat centraal en wordt voor alle leeftijden gelijk.
- Er wordt niet langer een belofte over de hoogte van de uitkering in de verre toekomst gedaan. Wel worden er afspraken gemaakt over de hoogte van de premie. Voor de solidaire premieregeling geldt dat werkgever en werknemers de pensioendoelstelling van tevoren vastleggen. Met regelmaat wordt getoetst of de toegezegde stabiele premie toereikend is voor deze doelstelling. Werkgever en werknemers zijn samen verantwoordelijk voor een adequate pensioenregeling.
- De pensioenuitvoerder belegt de pensioenpremie, houdt rekening met de verschillende risico's en houdt voor deelnemers het persoonlijke pensioenvermogen bij. Iedereen bouwt dus een persoonlijk pensioenvermogen op en kan zien hoeveel pensioen kan worden verwacht. Hierdoor wordt het voor werknemers beter inzichtelijk en vergelijkbaar wat de waarde van de arbeidsvoorwaarde pensioen is.
- Het pensioen wordt straks beweeglijker. Als het goed gaat met de economie, dan gaat het verwachte pensioen of de uitkering omhoog. Gaat het economisch slechter? Dan gaat het omlaag.
- Jongeren hebben de tijd om meevallers en tegenvallers in de

beleggingen op te vangen. Naarmate je ouder wordt, is er minder ruimte om deze tegenvallers op te vangen. Daarom zorgen we ervoor dat de beweeglijkheid van de uitkering minder groot wordt als je (bijna) met pensioen bent.

Wat zijn de belangrijkste wijzigingen van het wetsvoorstel na de internetconsultatie?

Eind 2020 is de internetconsultatie voor de globale wetgeving van de Wet toekomst pensioenen gepubliceerd op internetconsultatie.nl. Geïnteresseerden konden reageren op het wetsvoorstel. Ook heeft het kabinet adviezen ontvangen van verschillende instanties, waaronder de toezichthouders DNB en AFM en de Raad van State. Het wetsvoorstel dat nu naar de Tweede Kamer is gestuurd, verschilt op een aantal punten van het voorstel dat eerder is gepubliceerd. We noemen hier de belangrijkste wijzigingen:

- De twee hoofdcontracten hebben een duidelijke naam gekregen: de solidaire premiereregeling (was 'het nieuwe contract') en de flexibele premiereregeling (was 'de verbeterde premiereregeling').
- Binnen de flexibele premiereregeling is het mogelijk om optioneel solidariteitselementen toe te voegen. In de eerdere versie van het wetsvoorstel was dit alleen mogelijk voor verplichtgestelde fondsen. In de finale versie van het wetsvoorstel zijn deze optionele solidariteitselementen voor alle fondsen en uitvoerders toegankelijk en zijn ze verplicht voor verplichtgestelde fondsen die een flexibele premiereregeling uitvoeren. Hier is voor gekozen om de houdbaarheid van de verplichtstelling te borgen.
- Om deelnemers beter te beschermen, worden alle uitvoerders wettelijk verplicht om een interne klachten- en geschillenprocedure te hebben. In de wet worden hier voorwaarden aan gesteld. Ook komt er – voor de duur van de transitie – een sectorbrede externe klachten- en geschillenprocedure, waar deelnemers terecht kunnen met klachten over de uitvoering van de pensioenregeling.

Hoe ziet het verdere proces eruit?

Kort na indiening van het wetsvoorstel gaat de nadere uitwerking van het wetsvoorstel in concept-Algemene Maatregelen van Bestuur (AMvB), ook wel lagere regelgeving genoemd, in consultatie. Hierna kan 4 weken worden gereageerd. De reacties vanuit burgers, bedrijven en maatschappelijke organisaties op de internetconsultatie zorgen ervoor dat de kwaliteit van de lagere regelgeving kan worden verbeterd. Na de zomer worden de concept-AMvB's aangeboden aan de Tweede Kamer.

Afhankelijk van wanneer de Tweede en Eerste Kamer na de parlementaire behandeling akkoord zijn met het wetsvoorstel, gelden de regels naar verwachting vanaf 1 januari 2023. Dan start de arbeidsvoorwaardelijke fase waarin vertegenwoordigers van werkgevers en werknemers afspraken maken. Zij kiezen samen voor een toekomstige pensioenregeling, hoe ze de overgang naar het nieuwe pensioen gaan doen en, als het nodig is, hoe ze compensatie regelen. Daarna krijgen pensioenuitvoerders

de tijd om de pensioenregeling te accepteren en uit te voeren. Alle pensioenregelingen moeten vóór 1 januari 2027 zijn aangepast. Het duurt in veel gevallen dus nog even voordat de werknemers en gepensioneerden iets merken van de nieuwe pensioenregels.

Indexatie

In het wetsvoorstel zijn ook afspraken gemaakt om in de transitieperiode (2023–2027) al met de blik van het nieuwe stelsel naar het huidige stelsel te kijken. Pensioenfondsen die de intentie hebben om ook de huidige pensioenen over te zetten naar het nieuwe stelsel (het zogenoemde invaren) mogen onder voorwaarden met versoepelde indexatieregels rekenen. Hierdoor is er ook in aanloop naar de overgang op het nieuwe stelsel al meer zicht op indexatie.

Voor het jaar 2022 wordt door een apart besluit geregeld dat fondsen, vooruitlopend op de nieuwe pensioenwet, ook de ruimte krijgen om sneller te indexeren. Het voornemen is dat dit besluit per 1 juli 2022 in werking treedt.

Goede implementatie is belangrijk

Betrokken partijen moeten op tijd starten om de komende stelselherziening zo goed mogelijk uit te kunnen voeren. Om dit te bereiken, is er bijvoorbeeld sinds begin van dit jaar een gezamenlijk informatieplatform voor professionals. [Werkenaanonspensioen.nl](https://werkenaanonspensioen.nl) maakt het mogelijk om op tijd te starten met de stelselwijziging.

Het is daarnaast erg belangrijk om alle Nederlanders mee te nemen in deze verandering. Het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid werkt hiervoor samen in één coalitie met vakbonden, werkgeversorganisaties, pensioenuitvoerders, Wijzer in Geldzaken, Stichting Lezen en Schrijven en wetenschappers.

De communicatie naar het grote publiek bestaat uit verschillende onderdelen. Als eerste uit middelen om de basiskennis over pensioenen te verhogen. Ook wordt er gewerkt aan een gezamenlijk publieksplatform met informatie over de manier waarop ons pensioen nu is geregeld, en wat er gaat veranderen. En als de Eerste en Tweede Kamer akkoord zijn met de nieuwe pensioenregels, start een publiekscampagne. Hierin wijzen we Nederlanders op de vernieuwing van het pensioenstelsel. Bij alle communicatie richting het grote publiek is het de bedoeling eenvoudig en begrijpelijk te communiceren.

Meer weten over de nieuwe pensioenregels? Kijk dan op rijksoverheid.nl/pensioen. Bent u benieuwd welke wijzigingen er in het wetsvoorstel zijn aangebracht na de internetconsultatie? Bekijk het overzicht met de belangrijkste wijzigingen op werkenaanonspensioen.nl